

Vår Fuglefauna

3¹⁹⁹²

Medlemstidsskrift for Norsk Ornitologisk Forening

Vespelee

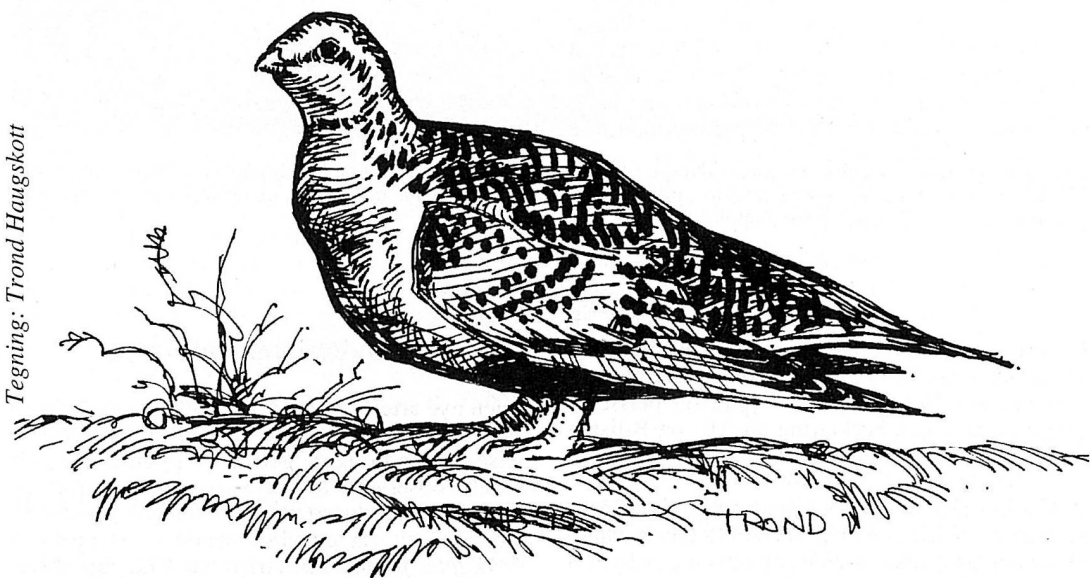
Sjeldne fugler i Norge i 1990

Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)

Andrew W. Clarke

Tegning: Trond Haugskott

Ingen nye fuglearter for landet ble godkjent i 1990, men rapporten fra NSKF er likevel svært omfangsrik og byr på mye spennende lesning for alle som interesserer seg for sjeldne fugler. Blant de mest uventede funnene er observasjonen av ei steppehøne som i lengre tid holdt seg i Verdal (tegningen over). Det var da 101 år siden sist denne arten var sett i Norge. Listen over registrerte fuglearter i Norge avtok faktisk med en art i 1990, ettersom et tidligere godkjent funn av pygmésnipe nå er underkjent.

Dette er årsrapport nr. 15 fra NSKF (tidligere NNSK). Rapporten inneholder hovedsakelig saker fra 1990, men også en del saker fra tidligere år er tatt med.

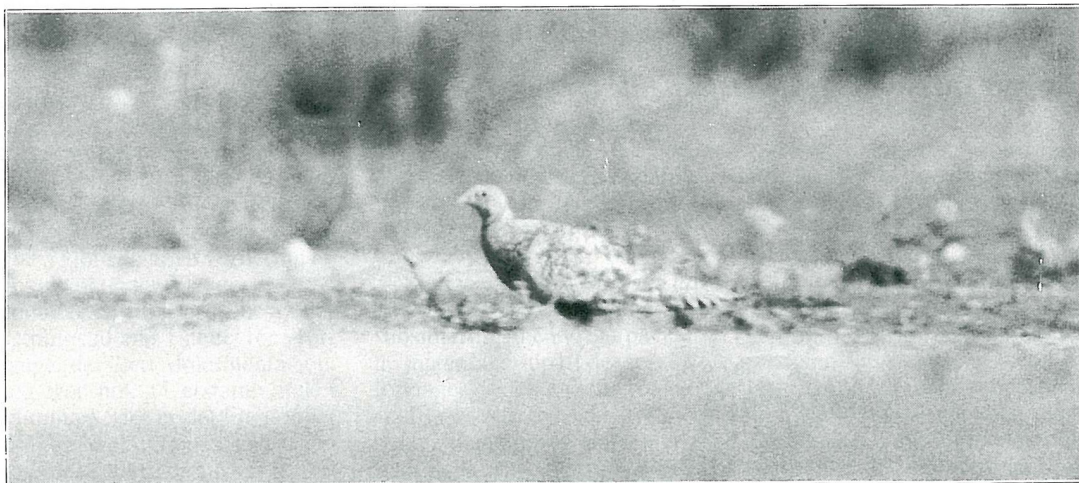
Dersom en observasjon savnes blant de godkjente observasjonene, kan det skyldes:

- (1) At den er underkjent, og finnes i listen over ikke godkjente eller henlagte saker. Disse listene finner du sist i rapporten.
- (2) At den ikke er ferdigbehandlet og/eller er satt på avventing av NSKF.
- (3) At den ennå ikke er innrapportert til NSKF.

Lesere som har opplysninger eller spørsmål om observasjoner i kategori (2) eller (3), kan ta kontakt med NSKF's sekretær.

NSKF har i løpet av det siste virksomhetsåret hatt 204 sjeldenhetsaker til behandling. Av disse var 108 observasjoner gjort i 1990, mens 96 var eldre saker. Både 1990-sakene og de eldre observasjonene er presentert sammen i denne rapporten.

Av samtlige vurderte saker ble 129 (63,2%) godkjent. Av disse sakene dreide 14 seg om arter som etter all sannsynlighet opprinnelig er innført til Norge/Europa av mennesker, men som i dag hekker i vill tilstand. Dette gjelder stripegås *Anser indicus* x kanadagås *Anser indicus* x *Branta canadensis* hybrid, grågås x kanadagås *Anser anser* x *Branta canadensis* hybrid og stivhaleand *Oxyura jamaicensis*. Disse funnene plasseres på AB-listen. Ytterligere 2 godkjente saker, «Japanese

Den mest spesielle fugleobservasjonen i Norge i 1990 var nok denne steppenhøna *Syrrhaptus paradoxus*, som hadde tilhold ved Rinnleiret, Steinkjer i deler av august. Dens tilstedeværelse ble raskt kjent, og ornitologer fra store deler av landet reiste til Trøndelag for å oppleve fuglen. Foto: Morten Bilet.

Grosbeak» *Eophona personata* og lazulifink *Passerina amoena*, betraktes ikke som spontant forekommende i Norge (eller Europa), og plasseres derfor på B-listen. Forklaring på AB- og B-listen finnes hos Ree (1981) side 25-26.

Totalt 45 (22.1%) observasjoner kunne ikke godkjennes av NSKF, og av disse ble 3 saker henlagt. Disse henlagte saker dreide seg om en gåsehybrid i 1990, en ubestemt and i 1976 og en *Phylloscopus* sp. (muligens bonellisanger *Phylloscopus bonelli orientalis*) i 1985. Henlagte saker kan tas opp til ny behandling i framtida, dersom nye opplysninger rundt observasjonene kommer NSKF i hende eller om nye artsbestemmelses-kriterier blir publisert. Funnet av pygménipe *Calidris minutilla* fra Finnmark i 1988, som ble godkjent* i NSKF-rapport for 1988 (Bentz & Clarke 1990), har vært vurdert på nytt på grunn av nye opplysninger om observasjonen. Funnet kan nå ikke godkjennes av NSKF.

Fremdeles er 30 (14.7%) saker under behandling. Av disse er 9 observasjoner gjort i 1990, mens 21 er eldre saker. Om lag en tredjedel av disse sakene er ennå ikke ferdigbehandlet. Dette skyldes i de fleste tilfellene for sein innsending til NSKF. Resten er saker som er satt på avventing av forskjellige grunner og som krever ytterligere granskning. Blant disse er en observasjon av bruntrøst u.a. *T. naumanni naumanni* (1961) samt fire saker som fremdeles er til konsultasjon i utlandet. Dette gjelder en observasjon av rødfotsule *Sula sula* (1987) og tre observasjoner av sørjo *Stercorarius macconnicki* (1987 - 2 obs. og 1988). NSKF har i tillegg vurdert 7 konsultasjonssaker fra de lokale rapportkomiteene (LRSK).

Nye arter/underarter for Norge

Ingen nye arter for landet ble godkjent av NSKF i løpet av dette virksomhetsåret. Etter underkjenning av den tidligere godkjente pygménipe, ble antallet observerte arter i Norge ved utgangen av 1990 dermed redusert til 446 (A-listen). Årets mest spesielle sak var en observasjon av steppenhøne *Syrrhaptus paradoxus*. Arten har ikke blitt observert i Norge siden 3. januar 1889. Det ble også godkjent to observasjoner av arter som viste karakterer til underarter som ikke tidligere er registrert i landet, nemlig en linerle *Motacilla alba subpersonata* og en varsler *Lanius excubitor meridionalis*. I tillegg ble det godkjent et funn fra 1984 av en amursvale *Hirundo daurica* som viste karakterene til underarten *H. d. rufula*. Dette blir dermed det første av to funn av underarten for landet (se Clarke 1991).

Hybrider og hekkefunn av sjeldne arter

NSKF mener det er en klar forskjell mellom såkalte «parkhybrider» (f.eks. gåsehybridene i Oslo) og «spontanhybrider» (f.eks. kvinand x lappfiskand eller gråmåke x polarmåke), unntatt hvor det foreligger bevis for at hybridiseringen har skjedd i fangenskap eller i et unaturlig miljø. Parkhybrider er mindre interessante i NSKF-sammenheng og i framtida vil ikke slike funn bli vurdert eller publisert i NSKF's rapporter.

Hekkefunn av følgende sjeldne arter skal ikke lenger vurderes av NSKF, og er derfor nå fjernet fra

NSKF's innrapporteringsliste: Snadderand, knekkand, taffeland, praktærfugl, sivhauk, lerkfalk, vaktel, myrrikse, avosett, polarjo, storjo, dvergmåke, rovterne, splitterne, svartrødstjert, svartstrupe, hauksanger, dvergfluesnapper, pirol og dvergspurv. Imidlertid skal første hekkefunn for landet av alle arter fortsatt vurderes av NSKF.

NSKF håper imidlertid at de lokale rapportkomitéene (LRSK) fortsatt vil samle inn observasjoner av både parkhybrider og sjeldne hekkefunn og publisere disse i sine årlige rapporter, samt i de framtidige rapportene til Norsk faunakomité for fugl (NFKF).

Innleveringsfrist for sjeldenhetssaker

NSKF har i samarbeid med LRSK og NOF's styre besluttet å prøve en ordning med innleveringsfrist av sjeldenhetsrapporter til NSKF. Dette vil gjøre det mulig å få presentert sjeldenhetsrapporten i Vår Fuglefauna nr. 3 hvert år. Fristen for innlevering av observasjoner til NSKF som ønskes publisert i førstkommende sjeldenhetsrapport, er satt til **1. september** året etter observasjonsåret. Husk likevel at observasjonene skal sendes via LRSK, som trenger noe tid til å registrere disse før de videresendes til NSKF.

Råd til rapportørene

NSKF vil gjerne gjenta oppfordringene til rapportørene fra forrige sjeldenhetsrapport: Alle som har observasjoner av arter/underarter som er ført opp på sjeldenhetslisten eller som er nye for landet, bes sende utførlig beskrivelse av fuglen(e) til den lokale rapportkomitéen (adresser et annet sted i rapporten). Rapportér også funnsted (husk kommunenavn!), funndato og medobservatører! Legg

også ved eventuelt bevismateriale av den observerte fuglen, som fotografier og/eller lydbåndopptak. Selv dårlige, uskarpe og feilekspnerte bilder kan være til stor hjelp ved bedømmelse av observasjonen.

NSKF's sammensetning og arbeid

NSKF har hatt følgende sammensetning det siste virksomhetsåret: Terje Axelsen, Vestfold; Tore Berg, Rogaland; Rune G. Bøsy, Østfold; Andrew W. Clarke (sekretær), Vestfold; Jan Ove Gjershaug, Sør-Trøndelag; Runar Jåbekk, Vest-Agder og Øivind Syvertsen, Akershus. Sistnevnte ble NSKF-medlem i februar 1992 og erstatter Terje Axelsen som trakk seg i desember 1991 for å konsentrere seg om Fuglevakta og annet NOF-arbeid. Terje har vært NSKF-medlem siden 1987 og vi takker ham for god og verdifull innsats og ønsker ham lykke til i sin nye funksjon.

Komitéen har i dette virksomhetsåret hatt ett møte som ble holdt på Lista i november 1991. Ellers har alt arbeid foregått pr. korrespondanse.

NSKF's telefon

Spørsmål om observasjoner som er under behandling hos NSKF, eventuelt savnet bevismateriale og annet, kan rettes til sekretæren på telefon 03 37 39 69 **helst mellom kl.1800-2100.**

NSKF's adresse

Beskrivelser av sjeldenheter sendes først til LRSK (adresser finnes lenger ute i rapporten), ellers sendes all korrespondanse til: **NSKF, postboks 228, 3192 Horten.**

Godkjente observasjoner: *Accepted records*

Forklaring av systematikk og forkortelser

Den systematiske rekkefølgen og artenes vitenskapelige navn er etter K.H. Voous — *List of recent holarctic bird species* (1980).

H angir hekking.

* angir at belegg foreligger.

M er forkortelse for hann (Maskulin *Male*).

F er forkortelse for hunn (Feminin *Female*).

Aldersangivelsen baserer seg på inndeling som *pull.*, *juv.*, *subad.* og *ad.*, men i unntakstilfeller i kalenderår (1K, 1K+, 2K, 2K+ osv.) der dette er kjent, for eksempel ved ringmerking eller draktkarakterer som ikke kan feiltolkes:

pull. er forkortelse for pullus, dvs. en reirunge eller en ikke flygedyktig unge som fortsatt er avhengig av foreldrefuglen(e).

juv. er forkortelse for juvenil, dvs. en flygedyktig ungfugl i sin første komplette fjærdrakt.

subad. er forkortelse for subadult, dvs. en full-

voksen fugl som ikke lenger har sin juvenile fjærdrakt, men ennå ikke er utfarget (den har ikke fått sin endelige fjærdrakt).

ad. er forkortelse for *adult*, dvs. en voksen (gammel) og kjønnsmoden fugl i sin endelige fjærdrakt (kan være sommer- eller vinterdrakt).

Hvis ikke annet angis, er ett individ observert og regnes som ett funn. Hvorvidt det dreier seg om ett eller flere funn, er ofte vanskelig å fastslå, men NSKF's vurdering angis slik:

«Mulig samme fugl(er)» — regnes som forskjellige funn.

«Trolig samme fugl(er)» — regnes som ett funn.

«Samme fugl(er)», hvor beleggene er entydige — regnes som ett funn.

Samme framgangsmåte gjelder for funn av samme art sett på samme lokalitet, men til forskjellige tidspunkt. Herunder inkluderes fugler som forekommer årlig på samme eller nærliggende lokaliteter. Ved observasjoner av flere enn ett individ på samme eller nærliggende lokaliteter ønsker NSKF bevis for at mer enn ett funn skal bli registrert.

Etter hver arts/underarts vitenskapelige navn står to tall i parentes. Det første angir antall kjente funn i Norge t.o.m. 1989, det andre antall funn i Norge i 1990.

Det totale hekkeområdet er grovt angitt i parentes før hver arts-/underartskommentar.

Opprinnelsen til nordeuropeiske funn av rustand *Tadorna ferruginea* har lenge vært omdiskutert. Denne voksne hannen er fotografert Herdla, Askøy i Hordaland 5.5.1990. Foto: Torgeir Lande.

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* (11 - 0)

1989 Østfold: 8.5. 2 ad. i sommerdrakt, Kurefjorden, Rygge (R.G. Bøsy).

(Europa, Asia og Afrika) Nærmeste hekkebestand på 9 eller 10 par i 1990 finnes i Sør-Sverige (Tyrberg 1991). Se også under rettelser.

Svartbrynalbatross *Diomedea melanophris* (5 - 1)

1989 Rogaland: 10.5. ad. Utsira (B.O. Tveit).

1990 Nordland: 8.8. subad. Andenes, Andøya (M. Bilet, B. Hamsund, H. Strager).

(Sørlige verdenshav) På De britiske øyene er arten observert 26 ganger og i tillegg kommer 47 observasjoner av ubestemt albatross. En svartbrynalbatross dukket opp årlig på øya Hermaness i Shetland i perioden 1972 fram til 1987 (Ree & Solheim 1986 og Rogers m.fl. 1988 & 1991). Imidlertid er muligens samme individ observert på Doggerbanken 21.5.1988, i tillegg foreligger et funn av et subadult individ 30.8.1988 fra Cornwall, men ingen funn i 1989 eller 1990 (Rogers m.fl. 1990, 1991). Første svenske funn, også en adult, ble gjort 23 distanseminutter nordvest for Väderöarna, Bohuslän 10.4.1990 (Elmberg 1991).

Egretthege *Egretta alba* (29 - 2)

1988 Hordaland: primo mai* utover måneden ad. Grindheimsvågen, Mosterhavn, Bømlo (H. Ingvaldsen). Fuglen ble fotografert.

1990 Nord-Trøndelag: 18.- 24.4.* Leksdalsvatnet, Verdal (A.R. Moen, E. Moen, P.I. Nicolaisen, H. Sørhuus m.fl.). Fuglen ble fotografert og tatt opp på video 18.4.

1990 Nordland: primo mai* Vega (P. Bårdshaug, F. Rutclara). Fuglen ble fotografert.

(Nesten kosmopolitisk, men svært lokalt i Europa) Nærmeste hekkeområde finnes i Nederland. Arten har vært årlig siden 1983 med maks. 5 funn i 1985 og 1987. Det foreligger totalt ca. 92 funn av arten i Sverige, hvorav ca. 13 ble gjort i 1990 (Tyrberg 1991). Se også under rettelser.

Svartstork *Ciconia nigra* (20 - 1)

1988 Oppland: 6. eller 7.10. Nedre Falangstjern, Gran (M. Falang).

1990 Rogaland: 12.6. Hagabukta, Sola (E. Eikehaug). (Europa, Asia og Sør-Afrika) Nærmeste hekkeområde finnes i Polen (800-900 par), Litauen (300 par), Latvia (700-1000 par) og Estland (150-200 par) (Widstrand 1991). Arten har sporadisk forekomst i Norge, med maks. 3 observasjoner i løpet av et år (1984). Det foreligger totalt ca. 285 funn av arten i Sverige og av disse ble ca. 20 gjort i 1990 (Tyrberg 1991).

Stork *Ciconia ciconia* (minst 56 etter 1920 - 2)

1990 Nordland: 19.3.* Reipå, Meløy (T. Kjos). Fuglen ble fotografert og bilde er publisert i avisen Nordlands Fremtid. Det finnes også videooptak av fuglen.

1990 Rogaland: 22.5. Hauge, Sokndal og 23.5. Netland, Sokndal (B. E. Paulsen, J. Grastveit, m.fl.). (Nord-Afrika, Spania, Sentral-Europa til Iran, Sentral- og Øst-Asia) Nærmeste årlige hekkebestand finnes i Danmark. Arten var på NSKF-listen fram til 1984 (54 funn) og ble igjen inkludert fra 1989. NSKF ønsker nå å få rapportert observasjoner fra perioden 1.1.1985 - 31.12.1988. Det foreligger totalt ca. 610 funn av arten i Sverige, hvorav ca. 60 ble gjort i 1990 (Tyrberg 1991).

Tundragås *Anser albifrons*

Individer som viste karakterene til den grønlandske underarten *A.a. flavirostris* (10 - 5)

1990 Møre og Romsdal: 2. og 4.5. ad. Sandblåstvågen, Fræna (J. R. Gustad). 18., 22.-23.9. og 6.10. 25 ind. Sandblåstvågen, Male, Fræna og Gaustadvågen, Eide (J.R. Gustad, K. Schjølberg, S. Henriksen og K.B. Sunde).

1990 Rogaland: 20.10. 3 ad. Reve - Orre, Klepp (M. Dagsland, M. Kersbergen, J. Austevik). 29.-31.12. 4 ind. Bore - Orre, Klepp (M. Dagsland m.fl.).

1990 Sør-Trøndelag: 12.5. ad. Storøra, Gaulosen, Melhus (C. Tiller).

(Vest-Grønland) Denne underarten har sitt hovedvinterkvarter i Irland, Vest-Skottland og Wales. Det foreligger 22 funn av underarten i Sverige (Elmberg 1990).

Rustand *Tadorna ferruginea* (36 - 3)

1990 Hordaland: 5.-6.5.* ad. M Herdla, Askøy (E. Frantzen, T. Lande, T. Myking, O. Osaland m.fl.). Fuglen ble fotografert.

1990 Nord-Trøndelag: 20 til 27.7.* 2 M og 2 F Rinnleiret, Verdal (T. Haugskott, E. Sæter, I.J. Øien, m. fl.). Fuglene ble fotografert.

1990 Rogaland: 10.- 11.8. ad. F Orrevatn, Klepp (R. Bae, K. Schjølberg). 12.- 14.8.* 3 ad. F Orrevatn, Klepp (O. Carlsen, Ø. Egeland, H. Heggland, J. Lea). Fuglene ble fotografert og inkluderer trolig individet fra 10.-11.8.

(Øst-Europa, Asia, Nord-Afrika) Opprinnelsen til de nordeuropeiske funn av rustand har lenge vært omdiskutert. Arten finnes vanlig i fangenskap og er satt ut i flere europeiske land hvor den også hekker enkelte steder. Den nærmeste ville hekkebestand i Sørøst-Europa har avtatt kraftig de senere år, men øst for Kaspiahavet er arten tallrik. Kanskje er det dette området en del av de norske funn stammer fra. Arten hadde en påfallende stor forekomst i Nordvest-Europa i juli og august 1990, bl.a. 16 funn i Sverige (Tyrberg 1991). Dette kan indikere at fuglene på sensommeren 1990 var spontant forekommende ville individer, men individet fra Herdla manglet en del håndsvingfjær på ene vingen som kan indikere opprinnelse fra fangenskap. Totalt foreligger det 86 funn av arten fra Sverige (Tyrberg 1991).

Krikkand *Anas crecca*

Individer som viste karakterene til underarten

A. c. carolinensis (3 - 1)

1990 Møre og Romsdal: 1.5.* ad. M Male, Fræna (S.I. Male).

(Nord-Amerika) Tidligere funn av underarten har vært i 1979, 1985 og 1989. Det foreligger 36 funn av underarten fra Sverige hvorav 4 funn ble gjort i 1990 (Elmberg 1991).

Stokkand x Stjertand

Anas platyrhynchos x *Anas acuta* (hybrid)

Individer som viste hybridkarakterene mellom stokkand og stjertand (1 - 0)

1990 Oslo: 21.1., 22.2. og 31.10 ad. M Slottsparken, Oslo (G.S. Andersen).

Denne fuglen dreier seg trolig om samme individ som i 1988 og 1989 (Clarke 1991).

Rødhodeand *Netta rufina* (6 - 1)

1990 Nordland: 26.8 til 15.9.* ad. M (eklipse) Grunnvatnet, Ballangen (A.S. Ness, W. Wøllø). Fuglen ble fotografert.

(Spredt i Europa og Sentral-Asia) Nærmeste hekkeområde finnes i Danmark, østlige Tyskland og Nederland. Tidligere funn av arten er fra 1958, 1977, 1980 (to funn), 1983 og 1989. Opprinnelsen til de norske funnene er vanskelig å avgjøre. Arten holdes vanlig i parker og private samlinger i Nord-Europa. Funnene er foreløpig plassert på A-listen. Det foreligger 44 funn av arten i Sverige (Tyrberg 1991).

Taffeland *Aythya ferina* H (8 - 0)

1979 Østfold: 28. og 30.5. ad. F med reir og 6 egg Gjølssjøen, Marker (E. Framstad, A. Haga, J.M. Hoff). Reir med 6 egg ble fotografert, men bildet alene viser ikke hvilken art det dreier seg om.

(Europa og Asia) Nærmest hekkebestand finnes i Sverige. Første hekkefunn av arten her i landet var i 1972, også fra Gjølssjøen, Østfold. I perioden fra 1976 til 1981 ble det gjort 6 hekkefunn (13-15 par i 1981) i Akershus.

Brilleand *Melanitta perspicillata* (usikker - 0)

1981 Nord-Trøndelag: 16.4. ad. M Tautra, Frosta (R. Pettersen).

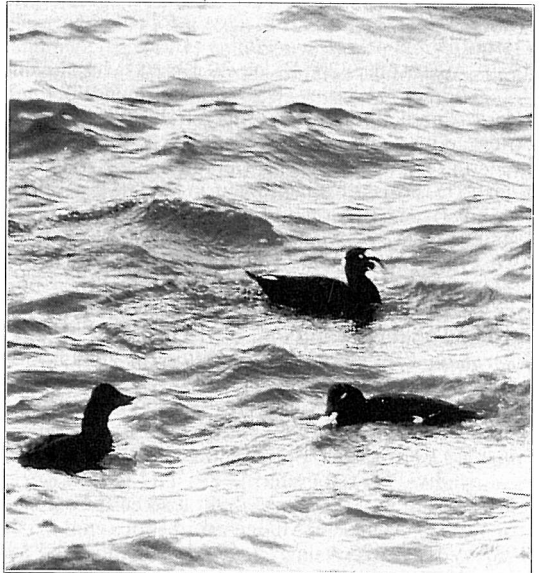
1983 Nord-Trøndelag: 7.5. ad. M Tautra, Frosta (Ø.R. Størkersen).

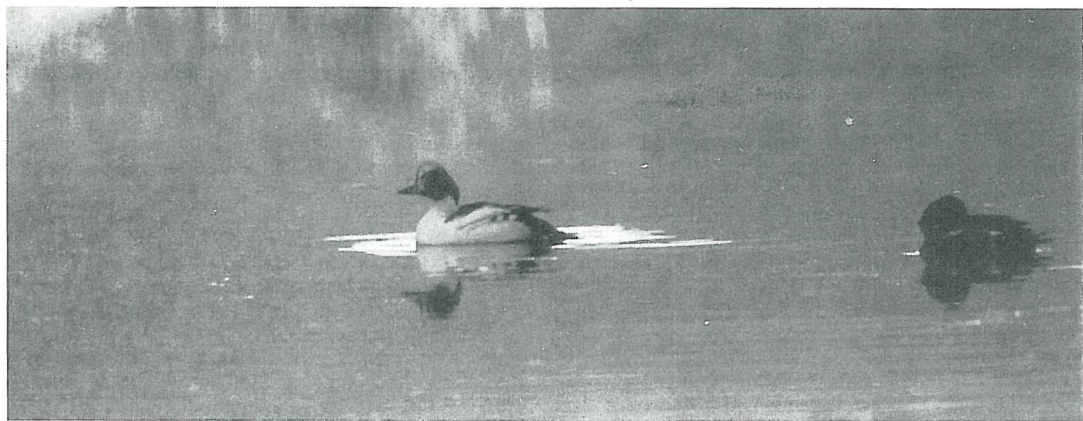
1984 Nord-Trøndelag: 19. og 28.4. ad. M Tautra, Frosta (G. Bangjord, R. Pettersen).

1985 Nord-Trøndelag: 20., 21. og 28.4. * ad. M Tautra, Frosta (M. Stokke, T.R. Østerås P.I. Værnesbranden m.fl.). Fuglen ble fotografert.

1986 Nord-Trøndelag: 29.3. og 27.4. ad. M Tautra, Frosta (A. Folvik, M. Stokke og P.I. Værnesbranden).

Brilleand *Melanitta perspicillata* hann, Tautra i Nord-Trøndelag 20.4.1985. Trolig er det samme fugl som er sett årvisst i Nord-Trøndelag på 1980-tallet, der den ofte holder seg sammen med sjøorrer *Melanitta fusca*. NSKF arbeider med å sammenstille samtlige registreringer av brilleand i Norge. Derfor er det viktig at samtlige funn av arten blir innrapportert, selv om du tror at andre kan ha rapportert om samme individ samme år. Foto: Per Inge Værnesbranden.

Hybrid kvinand x lappfiskand Falkenstein, Borre i Vestfold 6.5.1990. Dette er trolig et av to individer som var resultatet av hybridisering mellom en kvinand hunn og lappfiskand hann som holdt seg på Borrevannet våren 1986. Foto: Andrew W. Clarke.

- 1987 Nord-Trøndelag: 11. og 13.4. ad. M Tautra, Frosta (T. Haugskott, P.I. Værnesbranden, I.J. Øien, H.S. Øyan m.fl.).
- 1988 Nord-Trøndelag: 16. til 24.4. ad. M Tautra, Frosta (O.M. Lautug, T.R. Østerås m.fl.).
- 1989 Nord-Trøndelag: 22.4. ad. M Tautra, Frosta (NOF avd. N-T ekskursjon).
- 1990 Nord-Trøndelag: 16.4. ad. M Vingø, Stjørdal (A. Folvik, B. Nyberg og T.R. Østerås). 29.4. ad. M Tautra, Frosta (T. Haugskott).

(Nord-Amerika) Alle overnevnte observasjoner dreier seg trolig om samme individ som årvisst dukker opp i Nord-Trøndelag. Imidlertid finnes det fremdeles observasjoner av arten (bl.a. tre individer sammen fra Sør-Trøndelag i 1989) som ikke er innrapportert NSKF. Undersøkelsen av artens forekomst i Norge, nevnt i forrige rapport, er ennå ikke klar, men resultatene vil bli publisert i neste rapport. Det foreligger 32 funn fra Sverige, men flere av disse dreier seg trolig om samme individ(er) som forekommer årlig på samme eller nærliggende lokaliteter (Elmberg 1991).

Hjelmfiskand *Mergus cucullatus* (3 - 0)

- 1989 Aust-Agder: 20., 21. og 29.12. ad. M Kaldvelfjorden, Lillesand (D. Dahl, O. Simonsen).
- (Nord-Amerika) Tidligere observert i 1985 og 1986. Arten er foreløpig plassert på A-listen, men en nedgradering er under vurdering. Det foreligger 6 godkjente funn fra De britiske øyene (Rogers m.fl. 1988) i perioden desember - januar, foruten flere observasjoner som ikke betraktes som spontanopptreden. Et funn fra Sverige 12.5.1985 betraktes som rømt fangenskapsfugl (Risberg 1990).

Kvinand x lappfiskand

Bucephala clangula x *Mergus albellus* (hybrid)

- Individer som viste hybridkarakterene mellom kvinand og lappfiskand (1 - 2)
- 1986 Vestfold: 12.8. til 6.12.* opp til 2 juv. Røremark og Borrevannet, Borre (K. Johannessen m.fl.). Et individ ble fotografert.
- 1988 Vestfold: 3.1. ad. M-drakt Falkenstein, Borre (A.W. Clarke, J. Mugerød).
- 1989 Vestfold: 25.3. og 27.3. ad. M-drakt og 23.4. 2 ad. M-drakt Borrevannet, Borre (K. Johannessen).

To individer som viste forskjellige draktkarakterer.

- 1990 Vestfold: 3.2. ad. M-drakt Borrevannet, Borre (K. Johannessen). 5.- 6.5.* ad. M-drakt Falkenstein, Borre (A.W. Clarke, H. Skjauff m.fl.). 21.10. juv. Borrevannet, Borre (K. Johannessen). Falkensteinindividet ble fotografert.
- 1990 Telemark: 16.3. ad. M-drakt Seljordvatn, Seljord (A. Grimsby, P.G. Ihlen, A. Lindgaard).

Observasjonene fra Vestfold dreier seg sannsynligvis om tre forskjellige individer som regnes som to funn. Funn 1: To juvenile individer som trolig var resultatet av hybridisering mellom en kvinand F og en lappfiskand M som holdt seg på Borrevannet våren 1986. Parring mellom disse fuglene ble observert 27.04.1986. Observasjonene fra 1988 dreide seg trolig om disse to hybridindivider som nå viste forskjellige voksne M-draktkarakterer. Funn 2: Et nytt juvenil individ ble observert i 1990. Telemark-individet viste draktkarakterer forskjellig fra Vestfold-individene og regnes som ett funn. Hybridisering mellom kvinand og lappfiskand er meget uvanlig, men er tidligere dokumentert fra bl.a. Sverige, Tyskland og England. Overnevnte funn er de første for landet. En artikkel om Vestfold-individene er under bearbeidelse.

Glente *Milvus milvus* (46 etter århundreskiftet - 1)

- 1990 Vestfold: 31.12. Unneberg, Sandefjord (R. Meyer, F. Omland).
- (Nord-Afrika og Europa) Flest observasjoner er gjort etter 1978, med 1984 som beste år med 10 funn. I 1990 ble det registrert minst 26 sikre og trolige hekkefunn av arten i Sverige (Tyrberg 1991).

Sivhauk *Circus aeruginosus* H (3 - 1)

- 1990 Østfold: * par med 3 juv. lokalitet «F1» (Å.S. Fredriksen, P.A. Johansen). Reir med 3 egg og senere med 3 pull. ble fotografert.
- (Europa og Afrika, Asia og Australia) Alle tidligere hekkefunn er fra Vest-Agder i 1975, 1976 og 1978, samt indikasjon på hekking i 1977 og 1979. Nærmeste hekkebestand finnes i Sverige med ca. 500 par i 1979, men bestanden har avtatt siden (Risberg 1990).

Første hekkefunn av sivhauk *Circus aeruginosus* i Norge utenfor Vest-Agder: Reir med 3 pull. Østfold 26.7.1990. Foto: Åge Sten Fredriksen og Per Arne Johansen.

Steppehauk *Circus macrourus* (23 - 1)

1990 Rogaland: 2.6. F Nærland og Reve, Kleppe (H. Heggland, B.O. Tveit). Fuglen ble fotografert, men bildet er ikke avgjørende og observasjonen er kun godkjent p.g.a. beskrivelse.

(Øst-Europa og Sentral-Asia) Fram til 1968 forelå det 21 funn i Norge. De to siste funnene ble gjort i 1984 og 1985. Det foreligger 163 funn av arten fra Sverige hvorav 10 ble gjort i 1990 (Elmberg 1991).

«Stenghauk» (Steppehauk/enghauk)

Circus macrourus/pygargus (12 - 1)

Individer som ikke ble 100% artsbestemt.

1990 Vestfold: 4.6. F Borrevannet, Borre (K. Johannessen).

(Øst-Europa, Sentral-Asia/Nord-Afrika, Europa, Sentral-Asia) Steppehauk hekker nærmest i Ukraina, mens enghauken hekker nærmest i Sverige.

Lerkefalk *Falco subbuteo* H

(8 etter århundreskiftet - 6)

1987 Akershus: et par med 3 juv. lokalitet «U1» (R. Arntzen).

1988 Akershus: et par med 2 eller 3 juv. lokalitet «U1» (R. Arntzen).

1989 Akershus: et par med 2 eller 3 juv. lokalitet «U1» (R. Arntzen).

1990 Akershus: et par med 2 eller 3 juv. lokalitet «U1» (R. Arntzen).

1990 Hedmark: 7.8. et par med 2 juv. lokalitet «S1» (T. Hagen, H. Strøm, A. Tøråsen). 4.8.* et par med 2 juv. lokalitet «S4» (T. Hagen, H. Strøm, A. Tøråsen). Ungene ble fotografert. 1-4.8.* et par med 2 eller 3 juv. lokalitet «L1» (T. Hagen, H. Strøm, A. Tøråsen). Et individ ble fotografert. 9.8.* ad. med 2 juv. lokalitet «L2» (T. Hagen, H. Strøm, A. Tøråsen). Ungene ble fotografert.

1990 Østfold: Par med juv. «Lokalitet M1» (M. Olsen). (Nord-Afrika, Europa og Asia) I tillegg foreligger det indikasjon på hekking fra Hedmark i 1990: 25-28.7.1990 fra lokalitet «R1» og 3. og 7.8.1990 fra lokalitet «S2». De få norske hekkefunn av lerkefalk skyldes trolig liten kunnskap om artens hekkebiologi. Nyere data tyder på at vi har en liten, men stabil hekkebestand av denne rov-fuglen (Ødegaard m.fl. 1986 og Knoff & Tøråsen 1990).

«Beringlo» (Kanadalo/sibirlo)

Pluvialis dominica/fulva (5 - 1)

Individer som ikke ble 100% artsbestemt.

1990 Rogaland: 22.9. Utsira (E. Eikehaug, A. Haram, F. Jacobsen, K.R. Mjøltnes).

(Nord-Amerika og Alaska/Nord-Sibir til Vest-Alaska) Tidligere funn av beringlo er fra 1977, 1978, 1983, 1986 og 1988, foruten 5 artsbestemte individer som fordeles slik: Kanadalo *Pluvialis dominica* 1985 og 1986. Sibirlo *Pluvialis fulva* 1895, 1937 og 1987. I Sverige foreligger det 5 funn av kanadalo og 9 funn av sibirlo, og i tillegg ca. 8 funn av beringlo (Elmberg 1990, 1991).

Bonapartesnipe *Calidris fuscicollis*

(5 utenom Svalbard - 0)

1984 Rogaland: 24.8.-1.9. Grudavatn, Klepp (H. Løvbrekke, S.F. Olsen m.fl.). Fuglen ble fotografert og bildet er publisert (Falco nr. 3/1985), men ikke sendt NSKF.

(Nord-Amerika) Tidligere publiserte funn av arten er fra 1976, 1980 og 1987 (2). Fra Sverige foreligger det 6 funn (Hirschfeld 1988).

Alaskasnipe *Calidris melanotos* (36 - 1)

1989 Rogaland: 23.5. Orrevatn, Klepp (J. Austevik, F. Jacobsen, B.T. Ulvnes).

1990 Rogaland: 23.6. ad. i sommerdrakt Revtingen, Klepp (T. Berg).

(Sibir fra Taimyr til Beringstredet og Nord-Amerika) Det foreligger 6 funn før 1973. Deretter har arten vært mer regelmessig, men ingen funn i 1980, 1986 og 1988. Årene med flest funn har vært 1985 (5 funn) og 1987 (5 funn). Flest funn er gjort i Rogaland (14 funn). Den sesongmessige fordelingen er: Mai (12 funn), juni (11 funn), juli (4 funn), aug. (5 funn), sept. (4 funn) og okt. (1 funn). Det foreligger 82 funn av arten i Sverige (Elmberg 1990).

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius*

(38 etter 1950 - 0)

1982 Rogaland: 14.11. Kolnes, Sola (J.K. Ness). (Sirkumpolar arktisk sone) Nærmeste hekkeområde finnes på Svalbard og på Bjørnøya. Det foreligger 2 funn før 1965. Deretter har arten vært mer regelmessig, men ble ikke registrert i 1966, 1974, 1978, 1979, 1984 og 1985. Flest funn ble gjort i 1982 (5 funn). Flest funn er gjort i Finnmark (minst 12 funn). Den sesongmessige fordelingen er: Mars (1 funn), apr. (1 funn), mai (2 funn), juni (9 funn), juli (6 funn), aug. (2 funn), sept. (minst 3 funn), okt. (minst 9 funn) og nov. (5 funn). Det foreligger 82 funn av arten i Sverige (Elmberg 1990).

Sabinemåke *Larus sabini* (46 - 1)

1987 Rogaland: 11.10.* juv. Obrestad, Hå (O. Bryne, M. Kersbergen, S. Larsen). Fuglen ble fotografert. Samme fugl som 10.10. på samme sted og er tidligere publisert (Bentz 1989). Regnes som samme funnet.

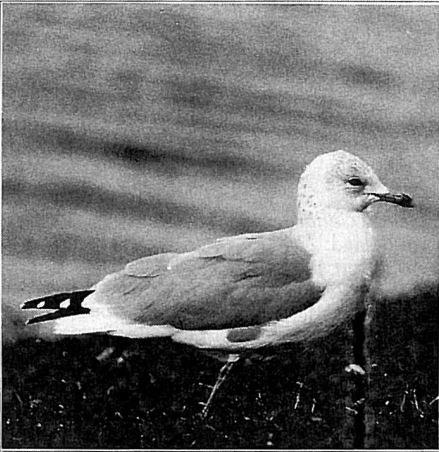
1990 Rogaland: 27.10. 2 juv. Utsira (J. K. Ness). (Sirkumpolar arktisk sone) Nærmeste hekkeområde har vært på Spitsbergen, men ingen sikre hekkefunn er gjort der etter 1924 (Norderhaug 1989). Det foreligger 7 funn før 1974. Deretter har arten vært mer regelmessig, men funn mangler i 1980, 1985 og 1989. Flest funn ble gjort i 1978 (5 funn) og 1987 (5 funn). Flest funn er gjort i Rogaland (18 funn). Den sesongmessige fordelingen er: Mai (2 funn), juli (1 funn), aug. (3 funn), sept. (15 funn), okt. (21 funn), nov. (4 funn) og des. (1 funn). Det foreligger 85 funn av arten i Sverige (Elmberg 1991).

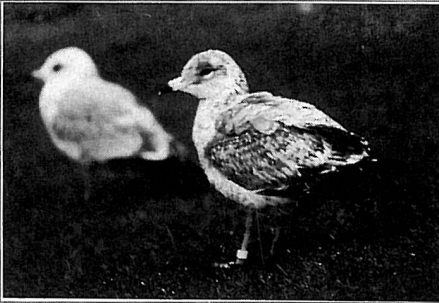
Ringnebbmåke

— årvisst overvintrer i Bergen

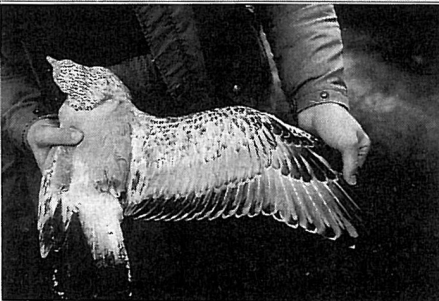
En voksen ringnebbmåke *Larus delawarensis* ble ringmerket i Bergen i 1983, og er siden sett der hver vinter fram til den ble skutt i Island i 1989. Men Bergen er fortsatt det sikreste sted i Norge hvor denne nordamerikanske arten kan observeres. I 1990 ble det således sett 3 nye individer her:

Ad. Tveitevattet, Bergen 28.10.1990.
Foto: Alf Tore Mjøs.

2K første vinterdrakt, Byparken, Bergen
25.2.1990. Foto: Asbjørn Folvik.

1K første vinterdrakt, Byparken, Bergen
23.11.1989. Foto: Asbjørn Folvik.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis* (8 - 3)

- 1984 Hordaland: primo okt. - ut des. ad. Byparken, Bergen (A.T. Mjøs m.fl.).
- 1985 Hordaland: primo jan. - primo april og igjen primo okt. - ut des. ad. Byparken, Bergen (A.T. Mjøs m.fl.).
- 1986 Hordaland: primo jan. - primo april og igjen primo okt. - ut des. ad. Byparken, Bergen (A.T. Mjøs m.fl.).
- 1987 Hordaland: primo jan. - primo april og igjen primo okt. - ut des. ad. Byparken, Bergen (A.T. Mjøs m.fl.).
- 1988 Hordaland: primo jan. - primo april og igjen primo okt. - ut des. ad. Byparken, Bergen (A.T. Mjøs m.fl.).
- 1989 Hordaland: primo jan. - primo april ad. Byparken, Bergen (A.T. Mjøs m.fl.). 23.11.* 1K - første vinterdrakt Byparken, Bergen (A. Folvik, A.T. Mjøs m.fl.). Fuglen ble fanget, ringmerket og fotografert.
- 1990 Hordaland: 25.2. og ca. 29.4.* 2K - første vinterdrakt Byparken, Bergen (A. Folvik, A.T. Mjøs m.fl.). Samme individ som 23.11.1989. 11.1., 15.1., 12.-13.2., 25.2. og 9.3.* juv. (2K - første vinterdrakt) Byparken, Bergen (A. Folvik, A.T. Mjøs, G.H. Systad). Fuglen ble den 11.1. fanget og ringmerket med metallring på høye bein og gul fargerings på venstre bein. 28.10.* ad. Store Tveitevann, Bergen (A. Folvik, A.T. Mjøs, O. Osaland). Fuglen ble fotografert.
- 1990 Rogaland: 30.-31.12. ad. Nordre Skeisvatn, Haugesund (B.O. Høyland, J.K. Ness, K. Salomonsen).

(Nord-Amerika) Overnevnte observasjoner av adulte fugler i Bergen fra 1984 til 1989 dreier seg om samme individ, og som tidligere er publisert medio okt. 1983 til medio feb. 1984 (Bentz 1986). Denne fuglen ble fanget og ringmerket i Bergen den 21.11.1983, men er nå dessverre rapportert skutt på Heimaey, Island den 25.4.1990 (Larsen 1991). Se også under rettelser. Bergen viser seg å være det sikreste sted i landet for å se arten. Selv om det gamle individet nå er borte, eksisterer kanskje nye muligheter med de tre nye individer som er observert i Bergen i 1990. Det foreligger 3 funn av arten i Sverige (Hirschfeld 1988). På De britiske øyene er arten såpass vanlig at den ble fjernet fra den nasjonale sjeldenhetslisten fra 1988.

Gråmåke x Polarmåke

Larus argentatus x *Larus hyperboreus* (hybrid)

Individer som viste hybridkarakterene mellom gråmåke og polarmåke (3 - 0)

- 1986 Rogaland: 22.-24.10.* 2K - andre vinterdrakt) Utsira (P.S. Hansen). Fuglen ble fotografert.

Hybridisering er ikke uvanlig i Island.

Hvitvingesvarterne *Chlidonias leucopterus* (8 - 2)

- 1990 Nord-Trøndelag: 5.5. ad. Øksninga, Nærøy (F. Kutschera).

- 1990 Oppland: 13.-14.8. ad. Dokkadeltaet, Nordre Land (G. Gaarder, B.H. Larsen).

(Øst-Europa, Midtøsten, Vest- og Øst-Asia) Nærmeste hekkeområde finnes i Polen. Tidligere funn av arten har vært i 1971, 1972, 1975, 1982, 1984, 1986 (2 funn) og 1987. Det foreligger 62 funn av arten i Sverige samt to mislykkede hekkforsøk i blandingspar med svarterne *Chlidonias nigra* i 1978 og 1979 (Breife m.fl. 1990).

Steppehøne *Syrhaptes paradoxus* (flere - 1)

1990 Nord-Trøndelag: 20.7.-11.11.* ad. F Rinnleiret og Ørin, Verdal (T. Haugskott, E. Sæter, H. Sørhus m.fl.). Fuglen ble tatt opp på video 30.7.1990 og fotografert av flere.

(Sentral-Asia øst til Kina) Nærmeste hekkeområde finnes på Kirgisersteppe i Sentral-Asia. Dette var sikkert årets fugl for alle som reiste til Nord-Trøndelag for å se den. Det er interessant å notere at nok en steppehøne ble observert på Spiggie i Shetland, fra 19.5. til 4.7. (Rogers m.fl. 1991). Tidligere forekomst i Norge involverte mange individer i to invasjoner som berørte hele Nordvest-Europa og også resulterte i hekkefunn i bl.a. England og Danmark. Den første invasjonen skjedde i august 1863 mens den andre og største kom i to bølger i 1888, fra ca. 12.5. og i slutten av oktober. Det siste individet ble sett 3.1.1889. (Haftorn 1971).

Bieter *Merops apiaster* (19 - 3)

1990 Akershus: 3.6. ad. Fornebu, Bærum (M. Bergan).

1990 Rogaland: 10.6. ad. Sele, Klepp (M. Bøe, A. Haram, R. Imsland).

1990 Telemark: 5.6. ad. Jomfruland, Kragerø (E. Edvardsen).

(Sør- og Øst-Europa, Sør- og Vest-Asia, Nordvest-Afrika) Det foreligger 7 funn fram til 1972. Deretter: 1979 (3 funn), 1980, 1981, 1982, 1983, 1986 (2 funn) og 1989 (3 funn). Det foreligger 114 funn fra Sverige (Tyrberg 1991), hvor arten har opptrådt årlig siden 1973 og har hekket i 1976, 1977, 1978 og 1985 (Risberg 1990).

Dverglerke *Calandrella brachydactyla* (22 - 0)

1988 Rogaland: 4.10. Utsira (M. Klann, G. Kristensen, S.A. Sæther, B.O. Tveit m.fl.). Funnet er tidligere underkjent (Bentz & Clarke 1989) men er nå godkjent p.g.a. NSKF's vurdering av hovedbeskrivelsen som tidligere ikke var mottatt. Dette individ er muligens samme fugl som tidligere er godkjent fra 9.-17.10.1988 på Utsira (Bentz & Clarke 1989).

(Sør-Europa, Nord-Afrika og Asia) Det foreligger 5 funn fram til 1968. Deretter: 1972 (2 funn), 1973, 1974 (2 funn), 1975 (2 funn), 1976, 1977, 1979, 1980 (2 funn), 1985, 1987 (2 funn) og 1988 (2 funn). Det foreligger 48 funn fra Sverige (Elmberg 1990).

Topplerke *Galerida cristata* (14 etter 1977 - 1)

1988 Vestfold: 21.5. ad. Yxnøy, Sandefjord (B. Strid).

1990 Rogaland: 24.4. 2 ind. Ferkingstad, Karmøy (G.W. Vallersnes).

(Afrika, Europa, Asia) Nærmeste hekkeområde finnes i Danmark. Siden 1978 har arten vært nesten årviss, men observasjoner mangler i 1985 og 1987. Arten har tidligere hekket i Norge, og er også registrert overvintrende i Oslo, bl.a. i 1961 (Haftorn 1971). Arten hekket tidligere i Skåne i Sør-Sverige, men det finnes ingen sikre hekkefunn etter 1989 (Tyrberg 1991). Siden 1976 foreligger det ca. 59 funn utenfor Skåne.

Amursvale *Hirundo daurica* (7 - 0)

1984 Rogaland: 7.6. Eie, Egersund (H. Åse). Observasjonen dreier seg om et individ som viste karakterene til underarten *Hirundo daurica rufula*.

(Sør-Europa, Sør-Asia, Afrika) Nærmeste hekkeområde for arten finnes i Nord-Italia. Underarten *H. d. rufula* har utbredelse i bl.a. Sør-Europa, Midtøsten og Nord-Afrika. Første funn av arten i Norge var i 1905. Deretter: 1980 (2 funn), 1982, 1984 og 1988 (2 funn). Rogalandsfuglen fra

1984 blir det første av 2 funn underartsbestemt til *H. d. rufula*. Alle funnene er gjort i mai (2 funn) og juni (5 funn). Det foreligger 37 funn av arten i Sverige (Elmberg 1991).

Markpiplerke *Anthus campestris* (30 - 1)

1990 Hordaland: 18.10. juv. Herdla, Askøy (E. Chapman).

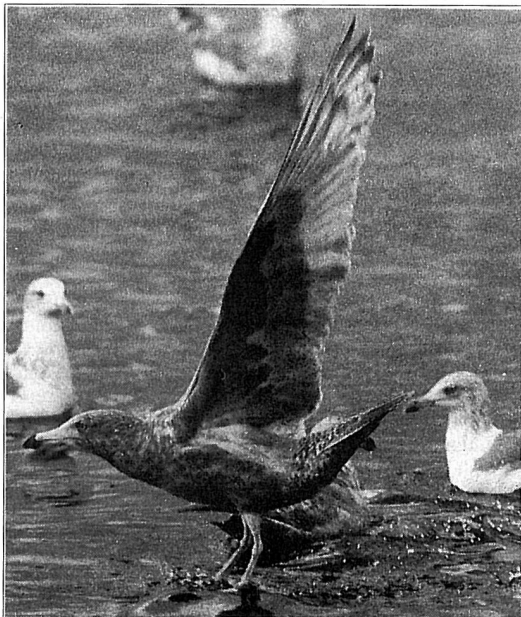
(Europa, Nord-Afrika, Asia) Nærmeste hekkeområde finnes i Danmark og Sør-Sverige. Fram til 1980 foreligger det 19 funn. Deretter: 1980 (4 funn), 1981, 1982 og 1984 (4 funn), 1988 (3 funn) og 1990. Flest funn er gjort i Vestfold (13 funn). Den sesongmessige fordelingen er: Feb. (1 funn), april (2 funn), mai (6 funn), sept. (7 funn), okt. (10 funn) og nov. (3 funn). Arten var ute av NSKF-listen i perioden 1985-1986, men NSKF ønsker nå rapporter om eventuelle observasjoner fra disse åra. I Sverige er arten observert årlig, men hekkebestanden har avtatt siden midten av 1980-tallet (Risberg 1990 og Tyrberg 1991).

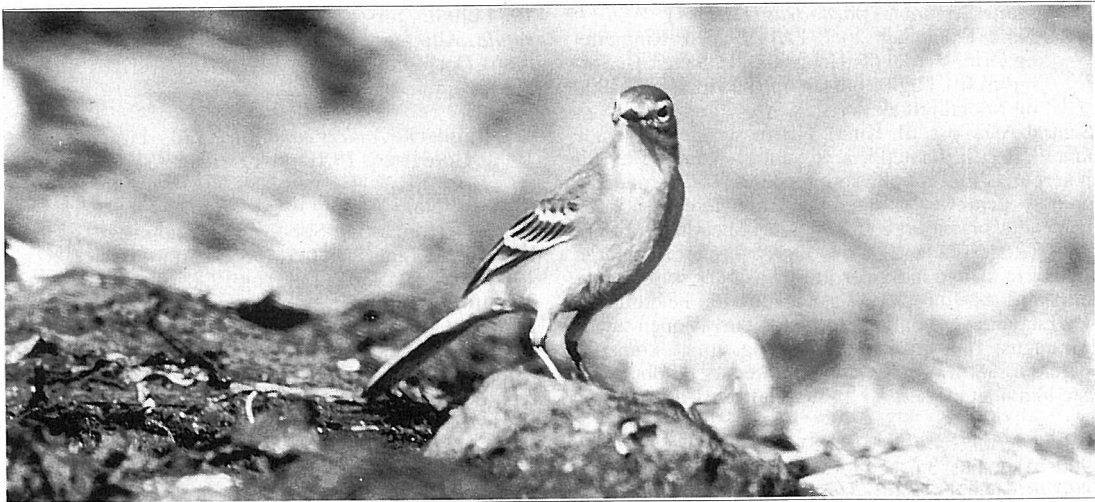
Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* (13 - 3)

1984 Rogaland: 14.-15.10. 1 ind. Utsira (M. Dagsland, O. Bryne).

1990 Rogaland: 29.-30.10.* Utsira (A. Heggland, H. Heggland, E. Mjaaland m.fl.). 1.-7.10.* Utsira (A. Heggland, H. Heggland, M. Kersbergen m.fl.). 20.10. Utsira (A. Heggland, H. Heggland, J.E. Berglihn). Alle tre fuglene ble fotografert, men individet fra 20.10. er godkjent kun på bakgrunn av beskrivelse. Observasjonene dreier seg om forskjellige individer.

Hybridisering mellom gråmåke og polarmåke forekommer regelmessig i Island, men fra Norge er det ikke rapportert om så mange funn av slike fugler. Her er imidlertid en slik hybrid, fotografert på Utsira, Rogaland oktober 1986. Fuglen er en 2K i sin 2. vinterdrakt. Foto: Per Schiermacher Hansen.

Det tilkom 2 nye funn av sitronerle *Motacilla citreola* i Norge i 1990. Begge var høstfunn fra Larvik i Vestfold, men gode beskrivelser gjorde det mulig å fastslå at det måtte dreie seg om to forskjellige individer. Dette er et juvenilt individ fra Eftang ved Larvik 9.9.1990. Foto: Håkon Hegglund.

(Asia) Første funn av arten er fra 1937. Deretter: 1971, 1973, 1974 (2 funn), 1978 (2 funn), 1981, 1983, 1984, 1987 (3 funn) og 1990. Den sesongmessige fordelingen er: Juli (1 funn), okt. (13 funn) og nov. (2 funn). Utsira dominerer fullstendig den norske forekomsten med 13 funn. Det foreligger 3 funn i Sverige (Elmberg 1991).

Gulerle *Motacilla flava*

Individer som viste karakterene til underarten

Motacilla flava feldegg (1 - 1)

1990 Akershus: 25.5. ad. M Nordre Øyeren, Rælingen (J. I. Ligaard).

(Denne underarten hekker bl.a. på Balkan, i Lilleasia, Irak og Iran) Første funn for landet var i Finnmark 2.6.1982 (Bentz & Clarke 1989). Det foreligger 15 funn av underarten i Sverige. Alle svenske funn er gjort i perioden 5.5.-2.6. (Risberg 1990, Elmberg 1991).

Sitronerle *Motacilla citreola* (18 - 2)

1990 Vestfold: 9.9.* juv. Eftang, Larvik (A. Hegglund, H. Hegglund, U.A. Meyer). 13.-14. og 16.10. Klåstadkilen, Larvik (A. Hegglund, H. Hegglund, J.M. Lohne m.fl.).

(Russland fra Kola til Taimyr, Vest-Sibir, Vest- og Sentral-Asia) Nøyaktige beskrivelser viste at observasjonene dreide seg om to forskjellige individer. Første funn av arten er fra 1970 og deretter mangler bare funn i periodene 1971-1972, 1976-1978, 1980-1981 og 1988-1989. Den sesongmessige fordeling er: April (2 funn), mai (1 funn), juni (2 funn), sept. (6 funn), okt. (6 funn), nov. (2 funn) og des. (1 funn). Det foreligger 61 funn av arten i Sverige hvor den nå er observert årlig i snart 20 år. Hybridisering med gulerle *Motacilla flava* er registrert i Sverige i 1990 (Elmberg 1991) og tidligere fra England og Finland. Sitronerle har hekket så nær som i Litauen (British Birds 84: 233).

Linerle *Motacilla alba*

Individer som viste karakterene til underarten

Motacilla alba subpersonata (0 - 1)

1990 Hordaland: 1.5.* ad. M Herdla, Askøy (I. Gras-tveit). Fuglen ble fotografert.

(Underarten er standfugl i Sørvest-Marokko) Ifølge Cramp (1988) er underarten stort sett standfugl eller lokal trekkfugl. Hvordan dette individet havnet på Herdla kan man bare spekulere på. Muligens har fuglen slått følge fra Marokko med norske linerler på vårtrekk. Det viser kanskje også hvor vanskelig det kan være å bli 100% sikker på underartsbestemmelse.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros* H (15 - 2)

1989 Østfold: To par hekket, 9.6.* et par med 5 pull. i første kull, og 7.7. med 4 nye flygedyktige juv. fra andre kull, Halden kommune (T. Strøm, M. Viker). 11.6. et par med 3 pull. Halden kommune (J.B. Olsen). Adulte fugler og et reir ble fotografert.

1990 Østfold: To par hekket, 10.-11.6. par med reir og pullus, Halden kommune (M. Olsen). 11.7. par med reir og stor pullus, Halden kommune (M. Olsen). I tillegg foreligger observasjoner av et tredje par i samme kommune 13.6. og 3.7. med hekkeindikasjon.

(Europa, Midtøsten, Sentral-Asia) Nærmeste hekkeområde finnes i Danmark og Sverige. I Sverige hadde arten en normal forekomst i 1990 med bl.a. 155 syngende hanner i Skåne (Tyrberg 1991). I tillegg til de ovenfor nevnte funn finnes det fremdeles flere tidligere hekkefunn som ikke er innrapportert NSKF, bl.a. fra Oslo hvor det trolig finnes en fast hekkebestand (Kvam 1985).

Svartstrupe *Saxicola torquata* H

Hekking av individer som viste karakterene til en av underartene *Saxicola torquata hibernans/rubicola* (ukjent - 3)

1990 Hordaland: Tre par hekket, 18.5. par med pull. Bømlo (E. Gjerde). 4.6.-9.8. par med 2 juv. Øygarden kommune (E. Frantzen, O. Osaland, F.H. Pedersen). 17.6.-25.7.* par med 3 pull. Fitjar kommune (O.B. Helland).

(Europa, Asia, Afrika) Nærmeste faste hekkeområde finnes i Skottland (underarten *S.t. hibernans*) samt en liten bestand i Danmark (underarten *S.t. rubicola*). Første hekkefunn i Norge ble gjort på Sotra i Hordaland i

1974 (Lien 1975). Fram til 1980 hekket den årlig på Vestlandet, men bestanden forsvant tidlig på 1980-tallet. Bare 3 funn er kjent etter at hekkeobservasjoner ble inkludert på NSKF-listen i 1986. Se også under rettelser.

Taigatrost *Turdus ruficollis*

Individer som viste karakterene til underarten

Turdus ruficollis atrogularis (12 - 1)

1990 Rogaland: ad. M 10.-12.11. Utsira (B.O. Høyland, B. Ross, J. Kennedy, J.K. Ness).

(Sentral-Asia) Første funn av svartstrupetrost er fra 1886. Flest funn er gjort i oktober (8 funn), men også et funn i november og desember og 2 funn i januar. I tillegg til de 13 funn av svartstrupetrost foreligger det 3 funn av rødstrupetrost *Turdus ruficollis ruficollis* i sept. (1 funn) og okt. (2 funn). Det foreligger 13 funn av svartstrupetrost i Sverige (Elmberg 1991) og 22 funn fra De britiske øyene (Rogers m.fl. 1991).

Elvesanger *Locustella fluviatilis* (19 - 0)

1989 Vestfold: 27.5. syngende ad. M Borrevannet, Borre (K. Eie, Ø. Syvertsen).

(Øst-Europa, Vest-Asia) Nærmeste hekkeområde finnes i Polen og i de baltiske land. I alt seks funn fram til 1979. Deretter: 1980, 1981 (2 funn), 1982, 1984, 1986 (3 funn), 1987, 1988 (3 funn) og 1989. Flest funn er gjort i juni (14 funn). Arten er overraskende sjelden i Norge sammenlignet med Sverige hvor det foreligger ca. 1742 funn (Tyrberg 1991), inklusive 2 hekkefunn i 1987 og 1988 (Risberg 1990).

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus* (29 - 0)

1988 Rogaland: 1.-11.6. ad. Grudavatn, Klepp (H. Løvbrekke, T. Berg m.fl.).

1989 Rogaland: 24.-25.5. ad. Utsira (B.O. Tveit).

(Europa, Asia, Nord-Afrika) Nærmeste hekkeområde finnes i Sverige. Det foreligger 8 funn før 1976. Deretter har arten vært mer regelmessig, men funn mangler i 1979, 1981 og 1982, med flest funn i 1988 (4 funn). Flest funn er gjort i Rogaland (10 funn). Den sesongmessige fordelingen er: Mai (7 funn), juni (16 funn), juli (3 funn), aug. (1 funn) og sept. (1 funn).

Hauksanger *Sylvia nisoria* H (5 - 1)

1990 Telemark: Sommer 2. ad. med 3 juv. Jomfruland, Kragerø (J.-R. Asbjørnsen, G. Mobakken).

(Europa, øst til Mongolia) Nærmeste regelmessige hekkeområde finnes i Sør-Sverige. Første hekkefunn av arten i Norge ble gjort i 1972 i Vestfold hvor det senere foreligger flere hekkefunn som ikke er innrapportert til NSKF. Ellers foreligger det hekkefunn fra Østfold i 1986 og fra Telemark i 1977, 1979 og 1987.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides* (22 - 4)

1990 Hedmark: 3.7.* syngende ad. M Innbygda, Trysil (B.E. Foyen). Fuglen ble fanget, ringmerket og fotografert.

1990 Rogaland: 30.9. Jåsund, Sola (K.R. Mjøltnes).

1990 Telemark: 20.-21.5. syngende ad. M Jomfruland, Kragerø (R.T. Magnussen, E. Reiersen, J. G. Slemmelid, L.J. Waaler). 12.6.* ad. Jomfruland, Kragerø (S. Edvardsen, E. Vamraak, L.J. Waaler). Fuglen ble fanget, ringmerket og fotografert.

(Nordøst-Europa, Asia) Nærmeste hekkeområde finnes i Sverige hvor det foreligger til sammen ca. 1190 funn av arten (Tyrberg 1991). Det foreligger 4 funn fram til 1975. Deretter: 1978 (2 funn), 1979 (3 funn), 1980, 1982 (4 funn), 1984, 1985 (2 funn), 1986, 1988 (4 funn), 1989 og 1990 (3 funn). Flest funn er gjort i Rogaland (7 funn) og

Telemark (6 funn). Den sesongmessige fordelingen er: April (1 obs.), mai (3 obs.), juni (13 obs.), juli (5 obs.), aug. (5 obs.) og sept. (3 obs.).

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* (40 - 1)

1989 Rogaland: 22.10. 3 ind. og 27.10. 1 ind. Utsira (P. Gylseth, B.O. Høyland, B.O. Tveit).

1990 Møre og Romsdal: 6.10. Lerstadbakken, Ålesund (T. Frøland).

(Sentral-, Øst- og Sør-Asia). Ovenfor nevnte Utsira-observasjoner dreide seg om 4 forskjellige individer sett på forskjellige steder eller forskjellige tider og regnes derfor som 4 funn. Imidlertid finnes det flere observasjoner av arten på Utsira høsten 1989 som ennå ikke er innrapportert til NSKF. Arten har ikke vært på NSKF-listen i perioden 1985-1988, men NSKF ønsker nå rapporter om alle observasjoner i denne perioden. Det foreligger 3 funn fram til 1964. Deretter: 1971, 1974 (7 funn), 1975 (2 funn), 1976 (2 funn), 1977, 1978, 1981 (5 funn), 1982 (13 funn), 1987, 1989 (5 funn) og 1990. Flest funn er gjort i Rogaland (21 funn), dominert av Utsira med 16 funn. Den sesongmessige fordelingen er: Sept. (1 funn), okt (36 funn) og nov. (2 funn). Det foreligger ca. 299 funn av arten i Sverige (Tyrberg 1991).

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapillus* (29 - 0)

1988 Vestfold: 8.5. ad. M Yxnøy, Sandefjord (B. Strid). (Europa, Midtøsten, Nord-Afrika) Nærmeste hekkeområde finnes i Danmark. Første funn av arten ble gjort i 1967 og siden mangler funn bare fra 1969, 1977, 1978, 1984, 1985, 1986 og 1990. Flest funn er gjort i Vestfold (10 funn), Telemark (7 funn) og Rogaland (6 funn). Den sesongmessige fordelingen er: April (9 funn), mai (7 funn), juni (2 funn), sept. (1 funn), okt. (8 funn) og des. (2 funn). Det foreligger ca. 230 funn av arten i Sverige (Tyrberg 1991), hvor første hekkefunn er gjort i 1990 (Stenlund 1992).

Dvergfluesnapper *Ficedula parva* H (2 - 0)

1989 Østfold: 10.6. ad. F med 1 pull. Jeløy, Moss (J.I. Iversen Båtvik).

(Europa øst til Sibir) Nærmeste hekkeområde finnes i Sør-Sverige. Andre hekkefunn for landet og det første siden hekkefunn kom på NSKF-listen fra og med 1985 (Bentz 1986). Første hekkefunn ble gjort i 1982, i Grue i Hedmark (Gjershaug 1985).

Skjeggmeis *Panurus biarmicus* (5 - 6)

1990 Rogaland: 8.12. 3 ad. M Ergavatn, Klepp (M. Dagsland).

1990 Vestfold: 17.11. 7 ind., 18.11. 2 ind., 21.11.* 11 ind., 1.12. 5+ ind., 5.12.* 5 ind., 20.12. 8 ind., 21.12. 9-10 ind. og 26.12. 1 ind. Borrevannet, Borre (A.W. Clarke, H. Heggland, H.A. Johansen, K. Johannessen, I. Lundstad m.fl.). Noen av fuglene 21.11. og 5.12. ble fotografert. Regnes som ett funn av maks. 11 individer.

1990 Østfold: 10.4. ad. M Øra, Fredrikstad (R.G. Bosy, R. Olsen). 9.10. til minst 24.12. maks. 16 ind. (27.10.) Øra, Fredrikstad og Borge (A. Larsen, S. Ludvigsen, G. Mobakken m.fl.). 20.10.* F Skipstadkilen, Asmaløy, Hvaler (R. G. Bosy, M. Viker, R. Viker). Fuglen ble fotografert. 17.11. 5 ind. (3 M + 2 F) og 18.11. 3+ ind. Arekilen, Hvaler (A. Larsen, R. Johansen, M. Viker, R. Viker). Østfold-observasjonene regnes som 4 funn (Øra - et funn av ett ind., Øra - et funn av maks. 16 ind., Asmaløy - ett funn av ett ind. og Arekilen - ett funn av maks. 5 ind.).

Skjeggmeis *Panurus biarmicus* opptrådte invasionsart i 1990. Her en ad. hann fra Borrevannet, Borre i Vestfold 5.12.1990. Foto: Håkon Hegglund.

(Spredt i Europa, Sentral-Asia) Nærmeste hekkeområde finnes i Sør-Sverige. De 5 tidligere funnene er fra Østfold i 1980 (par), 1981 (par), 1982, 1983, og fra Telemark i 1988. Den invasionsartede opptreden i 1990 omfattet minst 47 individer. Fra Sverige rapporteres 1990 som det beste år for arten hittil, med 3 store og flere mindre hekkekolonier som resulterte i flere titusentalls individer om høsten på mange ulike steder (Tyrberg 1991).

Pungmeis *Remiz pendulinus* (2 - 1)

1990 Akershus: 16., 17. og 20.4. F Storøykilen, Fornebo, Bærum (G.S. Andersen, P. Gylseth, A. Nystrøm, J. Nystrøm m.fl.).

(Vest-Europa øst til Mandsjuria) Nærmeste hekkeområde finnes i Sør-Sverige. Tidligere funn er fra Rogaland i mai 1989 og fra Østfold i mai - juli 1989 (Clarke 1991).

Varsler *Lanius excubitor*

Individer som viste karakterene til underarten

Lanius excubitor meridionalis (1 - 0)

1984 Rogaland: 5.10. ad. Orrevannet, Klepp (H. Fiske-tjønn).

(Underarten hekker i Sør-Frankrike, Spania og Portugal) Funnet er tidligere nevnt i innledningen til Bentz (1986), men komitéen var den gang ikke i stand til å ta en endelig avgjørelse. Saken er vurdert på nytt av NSKF og presenteres nå under godkjente saker.

Rødhodevarsler *Lanius senator* (16 - 1)

1990 Rogaland: 6.10. Sandve, Karmøy (B. O. Høyland, J.K. Ness).

(Vest-, Sentral- og Sør-Europa, Sørvest-Asia, Nord-Afrika). Nærmeste hekkeområde finnes i Tyskland og Polen. Det foreligger 8 funn fram til 1979. Deretter: 1980 (3 funn), 1982, 1985 (2 funn), 1986, 1987 og 1990. Det foreligger 37 funn av arten i Sverige (Elmberg 1991).

Svarthodespurv *Emberiza melanocephala* (11 - 0)

1978 Buskerud: 27.6. og 4.7. ad. M Skogshorn, Hemse-dal (L. Moesgaard).

(Sørøst-Europa og Sørvest-Asia) Nærmeste hekke-stand finnes i Italia. Funnet ble godkjent av NNSK i 1979, men uteglemt i tidligere rapporter. Første funn av arten er fra 1968. Deretter: 1969 (2 funn), 1971, 1975 (3 funn), 1978 (2 funn), 1981 og 1988. Den sesongmessige fordelingen er: April (1 funn), mai (2 funn), juni (5 funn), juli (1-2 funn) og aug. (2 funn). Det foreligger 17 funn av arten i Sverige (Elmberg 1990).

Godkjente observasjoner av arter som opprinnelig er innført til Norge/Europa av mennesker, men som i dag hekker i vill tilstand (AB-listen) eller arter som ikke med sikkerhet betraktes som spontant forekommende i Norge (B-listen) (Ree 1981) *Presumed escapes*

Stripegås *Anser indicus* (4 - 0)

1989 Akershus: Ultimo august* ad. Ankerjordet, Bærum (LRSK Oslo og Akershus). Fuglen ble fotografert sammen med 2 individer av nedenfornevnte stripegås x kanadagås hybrider og bildet er publisert i Asker & Bærum Budstikke.

(Sentral-til Øst-Asia) Funnet plasseres på AB-listen. Det finnes ingen pålitelige bevis for vestlig vandring av den opprinnelige østlige bestanden. Arten finnes vanlig i fangenskap og er satt ut i flere europeiske land, hvor den også hekker enkelte steder. Individer fra disse frittlevende bestandene foretar ofte lange vandringer. De norske funn av stripegås er dels individer fra disse bestandene (AB-listen), dels fugler som har rømt fra fangenskap (B-listen). NB: Alle observasjoner av arten skal innrapporteres! Det foreligger ca. 185 funn av arten i Sverige, og av disse ble ca. 15 gjort i 1990 (Tyrberg 1991). Alle svenske funn antas å ha opprinnelse fra fangenskap.

Stripegås x Kanadagås *Anser indicus* x

Branta canadensis (hybrid) (1 - 0)

1988 Oslo: 3 ind. Oslo-områdetets parker, bl.a. Østensjøvannet (LRSK Oslo og Akershus).

1989 Oslo: 3 ind. Oslo-områdetets parker, bl.a. Østensjøvannet (LRSK Oslo og Akershus).

1989 Akershus: 3 ind. ultimo aug.* Ankerjordet, Bærum (LRSK Oslo og Akershus). Fuglene ble fotografert sammen med ovenfornevnte stripegås, og bildet er publisert i Asker og Bærum Budstikke.

1990 Oslo: 3 ind. Oslo-områdetets parker, bl.a. Østensjøvannet (LRSK Oslo og Akershus).

Alle observasjoner dreier seg trolig om samme individer. Dette er de første observasjoner av denne hybrid som behandles av NSKF, men hybridisering mellom ulike arter parkjess er ikke uvanlig. Funnet plasseres på AB-listen.

Grågås x Kanadagås

Anser anser x Branta canadensis H (0 - 1)

1990 Oslo: Blandingspar med en hybrid unge Oslo-området parker (P. Gylseth).

Dette er første observasjon av denne hybrid som er behandlet av NSKF, men hybridisering mellom ulike arter parkgjess er ikke uvanlig. Funnet plasseres på AB-listen.

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis* (8 - 5)

1987 Rogaland: 6.- 8.6. ad. M Horpestadvatn, Klepp (M. Dagsland m.fl.).

1988 Rogaland: 11.- 18.6. 2 ad. M Vasshustjernet, Klepp (M. Dagsland, G. Kristensen).

1989 Rogaland: 17.5.- 4.6. ad. M Ergavatn, Klepp (M. Dagsland, G. Kristensen, M. Kersbergen).

1990 Rogaland: 6.5. F Vasshustjernet, Klepp (K.O. Hauge). 10.5. fram til begynnelsen av juni ad. M og ad. F og fra slutten av mai fram til begynnelsen av juli 2 ad. M, (2 ad. M og 1 ad. F sammen i perioden fra slutten av mai fram til begynnelsen av juni) Vasshustjernet, Klepp (T. Berg, G. Kristensen). 13.5. ad. M Store Stokkavatn, Stavanger (T. Børresen, E. Jacobsen, M. Kersbergen, E. Larsen). 18.5. ad. M Ergavatn, Klepp (O. Bryne, M. Dagsland, M. Kersbergen, Ø. Syvertsen m.fl.). 15.8.* ad. M Ergavatn, Klepp (R. Bae, J.R. Gustad, Kj. Schjøberg, K. Schjøberg). Fuglen ble fotografert. Ergavatn-individet ble sett også 10.6. (T. Berg m.fl.) og sannsynligvis sett regelmessig hele perioden. 16.9. ad. M og ad. F Frøylandsvatn, Time (O. Carlsson, O.I. Larsen, J. Lea, R. Mangersnes).

(Nord- og Sør-Amerika med en stor fritlevende bestand i England) Observasjoner i 1987, 1988 og 1989 regnes som 3 funn (4 individer). Observasjoner i 1990 dreier seg muligens om kun 3 individer (2M og 1F), men det er vanskelig for NSKF å vurdere dette uten bedre opplysninger fra LRSK. NSKF mener at fordelingen av disse funnene bør være slik: Vasshustjernet F ind.; Vasshustjernet M (fra 10.5.) ind.; Store Stokkavatn og senere på Vasshustjernet M ind.; Ergavatn M ind.; Frøylandsvatn M og F individer; til sammen 5 funn (6 individer). De norske funnene av arten dreier seg etter all sannsynlighet om fugler fra de europeiske hekkebestandene og plasseres derfor på AB-listen. NB: Alle observasjoner av arten skal innrapporteres. Det foreligger 19 funn fra Sverige, men også disse antas å ha opprinnelse fra fangenskap eller fra de europeiske hekkebestandene.

«Japanese Grosbeak» *Eophona personata* (1 - 1)

1990 Vestfold: 8.4.* ad. Borrevannet, Borre (K. Johannessen). Fuglen ble fotografert.

(Japan og Sørøst-Russland, overvintering i Sørøst-Kina) Andre funnet for landet. Det første var i 1989 (Clarke 1991). Arten er importert til bl.a. Tyskland og Russland som burfugl, men det er ikke kjent at arten er importert til Norge. Disse fuglene kan ha havnet i Norge med finketrekk fra Europa eller fra Russland. Man har nemlig nylig fått kjennskap til at det foregår stor omsetning av bl.a. østlige finkearter i det store fuglemarkedet i St. Petersburg (Leningrad). NSKF mener at dette funnet høyst sannsynlig dreier seg om en rømt fangenskapsfugl. Funnet plasseres derfor på B-listen. Det foreligger 2 (ikke spontane) funn av arten i Sverige fra 1977 og 15.-17.5.1990. Se også under rettelser.

Lazulifink *Passerina amoena* (4 - 1)

1990 Finnmark: ca. 15.8.- uke 34 ad. M Kamøyvær, Nordkapp (S. Tveiten).

(Sentrale og vestlige Nord-Amerika) Tidligere funn er gjort i Rogaland (1980), Buskerud (1981), Finnmark (1981 og 1988). NSKF mener at dette funnet høyst sannsynlig dreier seg om en rømt fangenskapsfugl. Funnet plasseres derfor på B-listen.

Rettelser til tidligere rapporter Corrections to earlier reports

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* (9 - 1)

1989 Rogaland: 30.3. individ under myting til sommerdrakt, Hagabukta, Sola (T. Berg).

Tidligere publisert som funn nr. 11 for landet «(10 - 1)» (Clarke 1991).

Egretthege *Egretta alba*

1989 Akershus: 19.-21.7. ad. Nordre Øyeren, Fet (J. Wilson, E. Chapman, T. Aspelund m.fl.).

Tidligere publisert med andre observatørnavn «G. Andersen, M. Bilet, B. Hamsund, J. Stenersen m.fl.» (Clarke 1991). Rettelser er nødvendig fordi hovedbeskrivelser nå er mottatt og godkjent.

Hvithalesvømmesnipe *Phalaropus tricolor*

1980 Møre og Romsdal: 20. & 22.5.* ad. F Gløsvågtjøna, Kristiansund (Ø. Gjeldnes, H.B. Hansen, E. Roll, J. R.Gustad m.fl.).

Tidligere publisert som kun 22.5. (Clarke 1991). Rettelser p.g.a. opplysninger fra en medobservatør (J.R. Gustad).

Ringnebbmåke *Larus delawarensis*

1986 Hordaland: 20.8. til 27.10.* subad. (3K) Lille Lungegårdsvann og Tveitevann (A.T. Mjøs, T. Steine, P. Gylseth).

Tidligere feilpublisert som 2 ind. (ad. og 3K) og registrert som 2 funn (Bentz 1988). Antall funn reduseres derfor. For opplysninger om det adulte individ som ble observert i Bergen vinteren 1986 se godkjente saker i denne rapport. Antall funn reduseres slik: Fra (2 - 2) til (2 - 1) (Bentz 1988), fra (5 - 1) til (4 - 1) (Bentz 1989) og fra (8 - 0) til (7 - 0) (Bentz & Clarke 1990).

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* Utsira, Rogaland 29.10.1990. Foto: Håkon Hegglund.

Sabinemåke *Larus sabini*

1982 Østfold: 19.11. juv. (1K) Akerøya, Hvaler (R.G. Bosy).

Tidligere feil publisert som 1983 (Bentz 1986).

Svartstrupe *Saxicola torquata* **H**

I rapporten for 1988 (Bentz & Clarke 1990), s. 143 står det feilaktig at det er underarten *S. t. rubicola* som hekker i Norge. Selv om den norske hekkebestanden ikke er underartsbestemt med sikkerhet, er det mer trolig at den består av den britiske underarten *S. t. hibernans* (ifølge Ree 1977).

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapillus*

1988 Rogaland: 14.5.* ad. F Utsira (P. Gylseth, A. T. Mjøs). Fuglen ble fanget og ringmerket.

Tidligere publisert med feil observatør «J. M. Reneflot» (Clarke 1991).

«Japanese Grosbeak» *Eophona personata*

1989 Hedmark: primo juni* ad. Ilseng, Løten (L. Lien, T.V. Vedum). Fuglen ble fotografert.

Tidligere feilpublisert som ad. M (Clarke 1991).

Ikke godkjente saker Not accepted records**Svartbrynalbatross** *Diomedea melanophris*

1990 Østfold: 29.9. Akerøya, Hvaler.

Brunsole *Sula leucogaster*

1989 Telemark: 25.9. Jomfruland, Kragerø.

Krikkand x Stokkand

Anas crecca x *Anas platyrhynchos* (hybrid)

1984 - 1985 Vestfold: vinter ad. M Røremark, Borre.

1985 Vestfold: des. ad. M Røremark, Borre.

1986 Vestfold: jan - mars ad. M Røremark, Borre.

Glente *Milvus milvus*

1987 Rogaland: 26.12. Grudavatn, Klepp.

Pallashavørn *Haliaeetus leucoryphus*

1990 Oppland: 1.1. vest for Vinstra i Gudbrandsdalen, Nord-Fron.

Steppehauk *Circus macrourus*

1990 Telemark: 22.5. ad. F Børsejø, Skien.

Ørkenlo *Charadrius leschenaultii*

1981 Rogaland: 3.7. Revtingen, Klepp.

«Beringlø» (Kanadalo/sibirlo)

Pluvialis dominica/fulva

1990 Møre og Romsdal: 10.9. Røsok, Harøya, Sandøy.

Pygmésnipe *Calidris minutilla*

1988 Finnmark: 9.6. Nesseby, Vadsø. Tidligere godkjent* sak (Bentz og Clarke 1990).

Alaskasnipe *Calidris melanotos*

1982 Rogaland: 16.5. Grudavatn, Klepp.

1982 Rogaland: 6.6. Grudavatn, Klepp.

1983 Rogaland: 5.5. Grudavatn, Klepp.

1984 Rogaland: 6.6. Grudavatn, Klepp.

1986 Rogaland: 19.7. Grudavatn, Klepp.

1990 Rogaland: 4.6. Grudavatn, Klepp.

1990 Rogaland: 5.6. Grudavatn, Klepp.

Smalnebbspove *Numenius tenuirostris*

1987 Finnmark: 3.6. Nesseby.

Tereksnipe *Xenus cinereus*

1982 Østfold: 11.5. Kurefjorden, Rygge.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis*

1990 Telemark: 5.5. 2K Såstein, Bamble.

1990 Akershus: 18.11. ad. Holtekilen, Fornebo, Bærum.

Gråmåke *Larus argentatus omisus*

1987 Buskerud: 7.6. par hekking Vealøs, Hurum.

Gråvingemåke *Larus glaucescens*

1990 Nord-Trøndelag: 16., 21. og 25.4. Tautra, Frosta.

Gråmåke x Polarmåke

Larus argentatus x *Larus hyperboreus* (hybrid)

1986 Hordaland: Desember ad. Byparken, Bergen.

Bengalterne *Sterna bengalensis*

1989 Vestfold: 1.7. Ilene, Tønsberg.

Mongolturteldue *Streptopelia orientalis*

1990 Nord-Trøndelag: 25.6. vest for Kvemoen, Kvesjøen, Lierne.

Tårnugle *Tyto alba*

1989 Aust-Agder: ca. 11.9. og tidligere Kjenndalen, Tromøy.

Alpeseiler *Apus melba*

1988 Vestfold: 18.6. Yxnøy, Sandefjord.

Topplerke *Galerida cristata*

1988 Østfold: 24.5. Store Sletter, Rygge.

Mongolpiplerke *Anthus godlewskii*

1987 Vestfold: 22.-28.11. Mølen, Larvik.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni*

1990 Rogaland: 11.10. Utsira.

Sitronerle *Motacilla citreola*

1984 Rogaland: 19.-22.8. Utsira.

1988 Hordaland: 25.9. Herdla, Askøy.

Steintrost *Monticola saxatilis*

1989 Rogaland: 5.6. Bergefjellet, Forsand.

Møller *Sylvia curruca blythi*

1990 Akershus: 29.9. Fornebo, Bærum.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*

1990 Rogaland: 17.6. Nåådå, Finnøy.

Pungmeis *Remiz pendulinus*

1989 Akershus: 28.7. Årnestangen, Rælingen.

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos*

1988 Vest-Agder: 13.- 20.3. ad. F Ime, Mandal. 5.- 24.12. ad. F Ime, Mandal.

1989 Vest-Agder: 20.2.- 4.3. ad. F Jåbekk, Mandal.

Alle observasjoner dreier seg om samme individ. Fuglen ble fotografert, men NSKF mener bildene viser en mulig hybrid **gulspurv x hvithodespurv** *Emberiza citrinella x leucocephalos*.

Sibirspurv *Emberiza aureola*

1990 Buskerud: 10.5. 2 ind. M og F Solbergvann, Nedre Eiker.

Svarthodespurv *Emberiza melanocephala*

1988 Nordland: 30.5. M Svolvær.

Henlagte saker *Shelved observations***Gåsehybrid**

1990 Akershus: 3 ind. 16.11. Nordre Øyeren, Rælingen.

Ubestemt and

1976 Rogaland: medio oktober Mydland, Egersund.

Phylloscopus sp.* muligens **bonellisanger*

Phylloscopus bonelli orientalis

1985 Vestfold: 24.5. Mølen, Larvik.

Takk

Tore Berg, Rune Bosy, Jan Ove Gjershaug, Runar Jåbekk og Øivind Syvertsen takkes for verdifulle kommentarer til manuskriptet.

Summary

REPORT ON RARE BIRDS IN NORWAY IN 1990. *By the Norwegian rare birds committee (NSKF).*

This is NSKF's fifteenth annual report and includes the majority of rare bird observations from 1990. The committee has processed a total of 204 records for 1990 and earlier years, 129 (63.2%) of which have been accepted. A total of 30 (14.7%) records are still under consideration for various reasons and 45 (22.1%) records were found not acceptable. 1990 produced no new species for the Norwegian category A-list and the rejection of one earlier accepted record, resulted in the removal of Least Sandpiper *Calidris minutilla* from the Norwegian list. This reduces the total number of species recorded in Norway up to end of 1990 to 446 (category A-list). However, an observation of Pallas's Sandgrouse *Syrhaptes paradoxus* was the first since 3. January 1889 and coincides with an observation in 1990 in Shetland, UK. In addition two unusual observations of birds showing the characters of races not earlier recorded in Norway, were accepted by the NSKF. These relate to observations of White Wagtail *Motacilla alba subpersonata* and Great Grey Shrike *Lanius excubitor meridionalis*.

The two numbers following the species scientific name refer respectively to the total number of records (not individuals), (1) up to and including 1989, (2) in 1990.

The details included for each record are (1) county; (2) date(s); (3) * if the record was complemented by photography, sound recording or other proof; (4) age and sex if known; (5) number of birds if more than one; (6) locality; (7) observer(s).

LRSK-adresser

Det finnes en lokal rapport- og sjeldenhetskomité (LRSK) i hvert fylke i Norge. Alle rapporter og beskrivelser av sjeldne arter som krever godkjenning skal først sendes til LRSK, som så oversender videre beskrivelsene av arter som står på NSKF's liste til sistnevnte instans. Arter som krever behandling av NSKF står også på listene til samtlige LRSK, men de enkelte LRSK har egne lister i tillegg. Disse varierer en del avhengig av hvilken landsdel det dreier seg om. Nedenfor finnes en adresseliste for LRSK i Norge.

LRSK/Østfold, v/Morten Vikar, Boks 1520, Glombo, 1670 KRÅKERØY.

LRSK/Oslo og Akershus, v/Per Gylseth, Stasjonsveien 69, 1300 SANDVIKA.

LRSK/Hedmark, NOF avd. Hedmark, Boks 455, 2301 HAMAR.

LRSK/Oppland, Boks 219, 2801 GJØVIK.

LRSK/Buskerud, NOF avd. Buskerud, Boks 288, 3001 DRAMMEN.

LRSK/Vestfold, Boks 153, 3201 SANDEFJORD.

LRSK/Telemark, Boks 1076, 3701 SKIEN.

LRSK/Aust-Agder, Boks 449, 4801 ARENDAL.

LRSK/Vest-Agder, v/Tellef Vestøl, Mellombølgen 143, 1157 OSLO.

LRSK/Rogaland, v/Vidar Kristiansen, General Rugesvei 4, 4300 SANDNES.

LRSK/Hordaland, v/Eddie Chapman, Grevlesvegen 22, 5710 SKULESTADMO.

LRSK/Sogn og Fjordene, v/Bjørn Angell-Jacobsen, Slettevollen, 6900 FLORØ.

LRSK/Møre og Romsdal, v/Tor Ålbu, Langslågt 59c, 6600 SUNNDALSØRA.

LRSK/Sør-Trøndelag, v/Trøndersk Natur, Boks 1719 Rosenborg, 7002 TRONDHEIM.

LRSK/Nord-Trøndelag, Boks 68, 7501 STJØRDAL.

LRSK/Nordland, v/Kjell A. Meyer, Boks 301, 8601 MO i RANA.

LRSK/Troms, v/Karl-Birger Strann, NINA, c/o Tromsø Museum, 9000 TROMSØ, eller NOF, Boks 2756 Elverhøy, 9001 TROMSØ.

LRSK/Finnmark, NOF avd. Finnmark, v/Andreas Lautz, Seida, 9845 TANA.

LRSK/Svalbard og Jan Mayen, Norsk Polarinstittutt, Boks 158, 1330 OSLO LUFTHAVN.

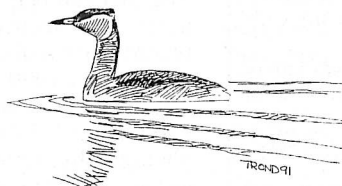

Litteratur

- Bentz, P.-G. 1986: Sjeldne fugler i Norge i 1983. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 9: 29-33.
- Bentz, P.-G. 1986: Sjeldne fugler i Norge i 1984. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 9: 243-249.
- Bentz, P.-G. 1988: Sjeldne fugler i Norge i 1986. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 11: 87-95.
- Bentz, P.-G. 1989: Sjeldne fugler i Norge i 1987. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 12: 101-110.
- Bentz, P.-G. & Clarke A. W. 1990: Sjeldne fugler i Norge i 1988. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 13: 131-143.
- Breife, B., Hirschfeld, E., Kjellén, N. & Ullman, M. 1990: Sällsynta fåglar i Sverige. *Vår Fågelvärld supplement* 13. SOF.
- British Birds 84: 233. European news.
- Clarke A. W. 1991: Sjeldne fugler i Norge i 1989. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 14: 135-150.
- Cramp, S. (red.) 1985, 1988: *The Birds of the Western Palearctic*. Vol. 4-5. Oxford University Press.
- Cramp, S. & Simmons, K.E.L. (red.) 1979, 1980, 1983: *The Birds of the Western Palearctic*. Vol. 1-3. Oxford University Press.
- Dymond, J.N., Fraser, P.A. & Gantlett, S.J.M. 1989: *Rare Birds in Britain and Ireland*. T. & A.D. Poyser.
- Elmberg, J. 1990: Sällsynta fåglar i Sverige 1989 — rapport från SOF's raritetskommitté. *Vår Fågelvärld* 49: 463-480.
- Elmberg, J. 1991: Sällsynta fåglar i Sverige 1990 — rapport från SOF's raritetskommitté. *Vår Fågelvärld* 50: 15-30.
- Gjershaug, J.O. 1985: Sjeldne fugler i Norge i 1982. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 8: 53-56.
- Haftorn, S. 1971: *Norges fugler*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Hirschfeld, E. 1988: Sällsynta fåglar i Sverige 1987 — rapport från SOF's raritetskommitté. *Vår Fågelvärld* 47: 443-462.
- Hollom, P.A.D. m.fl. 1988: *Birds of the Middle East and North Africa*. T & A.D. Poyser, Calton.
- Howard, R. & Moore, A. 1984: *A Complete Checklist of the Birds of the World*. Academic Press, London.
- Knoff, C. & Tøråsen, A. 1990: Lerkéfalk i Hedmark. *Kornkråka* 3: 83-87.
- Kvam, H. 1985: Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros* trolig fast hekkefugl i Oslo. *Vår Fuglefauna* 8: 142-144.
- Larsen, T. 1991: In Memoriam - Larus delawarensis 550081. *Krompen* 20: 17-19.
- Lien, L.M. 1975: Observasjonen av hann og hunn av svartstrupet buskskvett med 3 flyvedyktige unger på Sotra, første hekkefunn på den Skandinaviske halvøy. *Krompen* 4: 18-21.
- Norderhaug, M. 1989: *Svalbards fugler*. Dreyer, Oslo.
- Ree, V. 1977: Underartene av svartstrupe *Saxicola torquata* (L.) i Norge. *Fauna* 30: 41-47.
- Ree, V. 1981: Rapport fra NSKF's virksomhet 1979. *Toppdykker'n* 4 supplement: 5-42.
- Ree, V. & Solheim, R. 1986: Shetland — fugleriket i vest. Glimt fra en ornitologisk rundreise i juni 1986. *Vår Fuglefauna* 9: 258-261.
- Risberg, L. m.fl. 1990: Sveriges fåglar. *Vår Fågelvärld, supplement nr.14*. SOF.
- Rogers, M. J. & the Rarities Committee 1988: Report on rare birds in Great Britain in 1987. *British Birds* 83: 535-596.
- Rogers, M. J. & the Rarities Committee 1990: Report on rare birds in Great Britain in 1989. *British Birds* 83: 439-496.
- Rogers, M. J. & the Rarities Committee 1991: Report on rare birds in Great Britain in 1990. *British Birds* 84: 449-505.
- Stenlund, J. 1992: Brandkronad kungsfågel häckande i Sverige. *Vår Fågelvärld* 51: 50.
- Tyrberg, T. 1991: Fågelrapport for 1990. *Vår Fågelvärld* 50: 27-61.
- Voous, K.H. 1980: *List of recent holarctic bird species*. BOU.
- Widstrand, S. & Naturbild. 1991: Lettland — Fågelrikt grannland som öppnade sig. *Vår Fågelvärld* 50: 12-20.
- Ødegaard, R., Bekken, J. & Sollien, A. 1986: Lerkéfalken i Norge. *Kornkråka* 16: 62-75.

Forfatterens adresse

Andrew W. Clarke, Grønliå,
Kyrresvingen 21, 3186 Horten.

Tegning: Trond Haugskott

Hvilke arter/ underarter skal rapporteres til NSKF?

I tillegg til alle nye arter og underarter for Norge samt alle hybrider og nye hekkefunn for landet, skal følgende vurderes av NSKF. (* angir at funn ved Svalbard, Bjørnøya, Jan Mayen og i de arktiske havområder ikke skal vurderes):

Arter:

Svarthalsdykker	Svartglente
Svartbrynalbatross	Glente
Gulnebblire	Pallashavørn
Storlire	Åtselgribb
Wilsonstormsvale	Steppehauk
Rødfotsule	Enghauk
Hvitpelikan	Swainsonvåk
Krøllpelikan	Ørnvåk
Rørdrum	Småskrikørn
Amerikarørdrum	Steppeørn
Dvergørdrum	Dvergørn
Natthegre	Aftenfalk
Vinhegre	Sumpriske
Kuhegre	Amerikapurpurhøne
Silkehegre	Sultanhøne
Egretthegre	Jomfrutrane
Purpurhegre	Dvergtrappe
Svartstork	Stortrappe
Stork	Triel
Bronseibis	Ørkenløper
Skjestork	Stylteløper
Flamingo	Brakksvale
Stripegås	Steppebrakksvale
Rødhalsgås	Tobeltelo
Rustand	Kittlitzlo
Amerikablesand	Hvitbrystlo
Gulkinnand	Mongollo
Rødfotand	Ørkenlo
Rødhodeand	Rødbrystlo
Ringand	Kanadalo
Hvitøyeand	Sibirlo
Brilleærufugl	Sibirsnipe
Harlekinand	Sandsnipe
Brilleand	Bonapartesnipe
Islandsand	Gulbrystsnipe
Hjelmfiskand	Alaskasnipe
Stivhaleand	Spissshalesnipe

Styltesnipe
Rustsnipe
Kortnebbekkasinsnipe
Langnebbekkasinsnipe
Dvergspove
Damsnipe
Gulbeinsnipe
Tereksnipe
Hvithalesvømmesnipe
Polarsvømmesnipe *
Steppemåke
Svartehavsmåke
Franklinmåke
Sabinemåke *
Kanadahettemåke
Ringnebbmåke
Rosenmåke *
Ismåke *
Sandterne
Kongeterne
Rosenterne
Sotterne
Hvitkinnsvarterne
Hvitvingesvarterne
Brunnoddy
Steppehøne
Mongolturteldue
Skjæregjøk
Gulnebbgjøk
Tårnugle
Dverghornugle
Pigghalseiler

Gråseiler
Alpeseiler
Kafferseiler
Bieter
Blåråde
Kalanderlerke
Hvitvingelerke
Dverglerke
Flekkdverglerke
Topplerke
Amursvale
Markpiplerke
Sibirpiplerke
Tundrapiplerke
Sitronerle
Alpejernspurv
Hekksanger
Sørnattergal
Blåstjert
Hvitstrupeartergal
Isabellasteinskvtett
Svartstrupesteinskvtett
Middelavssteinskvtett
Ørkensteinskvtett
Svartsteinskvtett
Steintrost
Gulltrost
Sibirtrost
Brunkinnskogtrost
Gråkinnskogtrost
Gråstrupetrost
Bruntrost

Taigatrost
Vandretrost
Starrsanger
Stripesanger
Elvesanger
Sumpsanger
Vannsanger
Busksanger
Trostesanger
Blekspottesanger
Dvergspottesanger
Rødstrupesanger
Svarthodesanger
Østsanger
Lappsanger
Fuglekongesanger
Viersanger
Brunsanger
Bråstjert
Rødtoppfuglekonge
Halsbåndfluesnapper
Skjeggmeis
Pungmeis

Rødhalevarsler
Rosensvarsler
Rødhodevarsler
Manchuriastær
Rosenstær
Middelhavsspurv
Gulirisk
Gultrykknebb
Sangspurv
Vinterjunko
Hvithodespurv
Kastanjespurv
Sibirspurv
Brunhodespurv
Svarthodespurv
Kornspurv
Cisselspurv
Rosenbrysttrykknebb
Blåtrykknebb
Bobolink
Brunhodetrupial
Nordtrupial

Fugler som viser karakterene til følgende underarter:

Havlire *Puffinus puffinus mauretanicus*
Storskarv (mellomskarv) *Phalacrocorax carbo sinensis*
Tundraås *Anser albifrons flavirostris*
Krikkand *Anas crecca carolinensis*
Hønschauk *Accipiter gentilis buteoides*
Musvåk (russevåk) *Buteo buteo vulpinus*
Dvergfalk *Falco columbarius subaeson:*
Vandrefalk *Falco peregrinus calidus*
Myrsnipe *Calidris alpina arctica*
Myrsnipe *Calidris alpina sakhalina*
Gulerle *Motacilla flava feldegg*
Linerle *Motacilla alba subpersonata*
Blåstrupe *Luscinia svecica cyanecula*
Svartstrupe *Saxicola torquata maura*
Svartstrupe *Saxicola torquata variegata*
Møller *Sylvia curruca blythi*
Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus humei*
Gransanger *Phylloscopus collybita collybita*
Stjertmeis *Aegithalos caudatus europaeus*
Spettmeis *Sitta europaea asiatica*
Varsler *Lanius excubitor sibiricus*
Varsler *Lanius excubitor meridionalis*
Varsler *Lanius excubitor pallidirostris*
Gråsisik *Carduelis flammea rostrata*
Polarsisik *Carduelis hornemanni hornemanni*
Snøspurv *Plectrophenax nivalis vlasowae*

Øverst: Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* Utsira, Rogaland 30.10.1990. Foto: Håkon Hegglund.

Nederst: Denne ørkenloen *Charadrius leschenaultii* ved Høyholmen, Tana i Finnmark 25.6.1985 ble godkjent i sjeldenhetsrapporten for 1989. Bildet var imidlertid ikke mottatt da bildet ble publisert, så derfor trykker vi det i årets rapport. Fuglen var en ad. hann. Foto: Henk-Jan Udding.